

Mål nr
T 5416-04 Rotel 1
Anges vid kontakt med tingsrätten

Hovrätten för Övre Norrland har begärt ett yttrande från tingsrätten över om KO åberopat dels bristande rutiner i Stävrullens upphandlingssystem såvitt avser rapportering, uppföljning, fakturahantering, kundregistrering och rätten att släppa prisspärrear i kundsystemet, dels en oklar fullmakt till grund för att Stävrullen förfarit vårdslöst.

Tingsrätten vill till att börja med anföra att KO har lagt flera olika omständigheter till grund för påståendet att Stävrullen förfarit vårdslöst. Hovrätten önskar nu besked avseende en av dessa omständigheter. Vidare vill tingsrätten betona att det aktuella målet är omfattande och komplext vilket innebär att domen måste läsas i sin helhet för att förstå bedömningen

KO har som rättslig grund för sitt yrkande anfört i fjärde hand att Stävrullen är skadeståndsskyldigt gentemot fastpriskunderna eftersom bolaget uppsåtligt eller av oaktsamhet inte fullgjort avtalet. De omständigheter som åberopats till stöd för detta är att omfattande elleveransåtaganden till fast pris inte prissäkrats, att bolaget genom avtalsbrottet gjort en obehörig vinst, att bolaget åtagit sig alltför stora elleveranser, att elhandelspolicyn inte följts, att den finansiella ställningen varit svag samt att inte tillräckliga åtgärder vidtagits för att kunna efterkomma NordPool Elspots krav på utökad säkerhet.

Stävrullen har i denna del invänt att bolaget varken uppsåtligt eller av oaktsamhet inte fullgjort avtalet, utan dröjsmålet med elleveranser har istället berott på att bolaget har saknat möjligheter att förutse den exempellösa prisstegringen under november 2002.

Närmare utveckling av dessa omständigheter framgår i domen; från sidan 23 till sidan 30 och från sidan 39 till sidan 43.

Ostridigt i målet är att Stävrullen underlät att i tid prissäkra ett omfattande leveransåtaganden till fast pris och att bolaget därigenom inte kom att följa sin elhandelspolicy (domen sidan 39 m och

sidan 41 ö). Frågan som tingsrätten prövat är om detta förfarande varit oaktsamt från Stävrullens sida.

KO har i den delen anfört att Robin Fallai inte överskred sin befogenhet i samband med elupphandlingen han genomförde i augusti 2002 alternativt godkände Stävrullen upphandlingen och att i vart fall Stävrullen haft eller borde ha haft kännedom om upphandlingen. I sistnämnda avseende har KO åberopat att Stävrullen gav sitt godkännande att delta i upphandlingen, att Stävrullen efter upphandlingen fick kännedom om att bolaget vunnit densamma, att skiljedomaren konstaterade att Stävrullen känt till den aktuella upphandlingen, att elleveranserna påbörjades den 1 oktober 2002 och prissäkring inte genomfördes förrän två månader senare, att Stävrullen lagt in de nya kunderna i sitt kundregister i samband med leveransstarten för att kunna fakturera kunderna och att Stävrullen betalat provisionsfakturan för den anordnade elupphandlingen. Vidare har KO angett att underlåtenheten att prissäkra leveransåtagandena orsakat Stävrullen en skada på 4,5 miljoner kronor och innebar en allvarlig överträdelse av elhandelspolicy som ska betraktas som oaktsamt. KO har slutligen i sitt slutanförande, som finns inspelat i Vera, bland annat uttryckligen uppehållit sig kring att det inte fanns några rutiner i augusti 2002 för att prissäkra fastprisavtal, att Sören Nilsson vid sina kontroller borde ha hittat de aktuella fastprisavtalen och att Stävrullen inte kan ha undgått att inse den omfattande upphandlingen, men inte prissäkrat den.

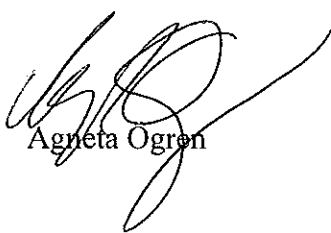
Stävrullen har i den delen invänt att anledningen till att den upphandling som Robin Fallai genomförde den 7-8 augusti 2002 inte prissäkrades var att Robin Fallai överskred sin befogenhet vid upphandlingen och att Stävrullen inte fick kännedom om den gjorda upphandlingen förrän i ett sent skede samt att prissäkring skedde så fort Stävrullen fick sådan kännedom. Stävrullen har i sitt slutanförande, som finns inspelat i Vera, under vad som kunnat konstituera vårdslöshet hos Stävrullen uppehållit sig bland annat kring omständigheten om bolaget borde ha upptäckt den omfattande upphandlingen i systemet.

Vid tingsrätten fördes bevisning i dessa avseenden genom bl.a. skiljedom meddelad den 28 oktober 2003, Stävrullens elhandelspolicy, två e-postmeddelanden samt förhör med Robin Fallai, Per-Olov Östlund och Sören Nilsson. Bevisteman i dessa delar framgår bl.a. av tingsrättens sammanfattning, aktbil 249.

Tingsrätten har i sin bevisvärdering funnit att det inte blivit klarlagt att Robin Fallai vid sin upphandling överskridit sina befogenheter, se domen sid 68-69. Tingsrätten har också funnit att Stävrullen inte förrän i december månad fick full kännedom om innebörden i den upphandling som Robin Fallai genomförde i augusti 2002, se domen sid 69-71. Tingsrätten har dock ansett att Stävrullen haft information om upphandlingen i sig men valt att betona att informationen inte var fullständig. Det är mot den bakgrunden tingsrätten sedan i sina domskäl övergår till bedömningen om Stävrullen agerat uppsåtligt eller culpöst. Något agerande i spekulativt syfte, såsom KO också påstått, har inte ansetts föreligga.

Det tingsrätten anfört i domen på sidan 72 utgör en värdering av de olika moment som tillsammans bedömts konstituera vårdslöshet med avseende på den underlåtna prissäkringen, vilket får anses utgöra den omständighet av omedelbar betydelse för rättsföljden som KO åberopat och tingsrätten lagt till grund för sitt avgörande. Tingsrätten har alltså grundat sitt avgörande på de närmare omständigheter som redovisats av parterna, förts bevisning om och argumenterats kring dvs. hur information om upphandlingar överfördes till Stävrullen, vilken befogenhet kommissionärerna hade att binda Stävrullen, hur kontroller utfördes, hur kundregistrering genomfördes, hur fakturahantering av provision genomfördes och hur rutinerna för prissäkringen av fastprisavtalen såg ut. Tingsrätten har möjligen varit något otydlig i sina domskäl, men anser att den prövning tingsrätten gjort ligger inom ramen för parternas grunder varför tingsrätten inte anser att den i sin prövning gått utöver vad KO åberopat.

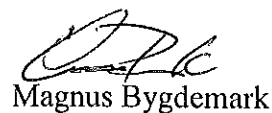
Med detta yttrande överlämnas frågan till hovrättens avgörande.

Agneta Ogrén

Dag Engström

Magnus Bygdemark